

Br. № 689-ИД-05-06/13.05.2014г.

СТАНОВИЩЕ

от проф. д-р Йордан Иванов УЗУНОВ,
Ръководител на Отдел «Водни екосистеми» в ИБЕИ-БАН

Относно: Материалите на гл. ас. д-р Апостолос Йоанис АПОСТОЛУ – единствен кандидат по конкурса за ДОЦЕНТ в професионалното направление «4.3. Биологически науки (Хидробиология 01.06.11)», обявен от ИБЕИ-БАН в ДВ, бр. 110/21.12.2013 г.

Настоящето становище се изготвя в изпълнение на Заповед № 62/07.03.2013 г. на Директора на ИБЕИ-БАН за определяне на Научно жури за провеждане на горния конкурс.

Кандидатът е представил набор от документи (копия на дипломи, списъци, публикации и други материали) в пълно съответствие с изискванията на ЗРАС, Правилника за неговото прилагане и Критериите на Научния съвет за придобиването на научни степени и заемане на академични длъжности в ИБЕИ-БАН, приети от НС на ИБЕИ-БАН на 3 май 2011 г., изм.доп. на заседанието на НС на ИБЕИ-БАН от 20 март 2012 г.

В съответствие с т.т. 27 и 28 на Правилата за работа на Научните журита в ИБЕИ-БАН и процедурите за провеждане на конкурси за заемане на академични длъжности, приети на заседание на НС на ИБЕИ-БАН на 31 май 2011 г., изм.доп. на заседание на НС на ИБЕИ-БАН на 20 март 2012 г., представените от кандидата материали са разгледани по-надолу както следва:

Д-р А. Апостолу завършва през 1996 Биологическият факултет на СУ "Св. Кл. Охридски" със специалност «биолог-ихтиолог и рибовъд», а през същата година започва редовна докторантura в БФ/СУ. След успешна защита през 2000 г. на дисертацията си на тема «*Ихтиофауната (морфологични, електрофоретични, фаунистични и таксономични изследвания) от средното и долното течение на р. Места и р. Струма на територията на България и Гърция*», от 2003 работи в ИЗ-БАН, първоначално като специалист-биолог, а от 2005 - последователно като научен сътрудник II и I ст. От 2010 г. заема академичната длъжност главен асистент в ИБЕИ-БАН, НИГ "Биоразнообразие на рибите и рибни ресурси" на Секция "Ихтиология и рибни ресурси" на ОВЕ.

Основното направление на научно-изследователската дейност на кандидата е свързано с въвеждане на биохимико-генетични методи за разрешаване на таксономични и фаунистични проблеми на ихтиофауната на страните от Балканския полуостров. Такива изследвания са проведени за кефала, каракудата, гулеша, пъстървата, попчетата, атерините. Прилагани са методи на биохимичния анализ (скорбелно-гелова електрофореза и изоелектрическо фокусиране на тънки и свръхтънки гел-площи IEF) на седем ензимни системи (AAT, ADH, EST, LDH, MEP, MDH и SOD), както и общи неспецифични мускулни протеини (Prot). На тази основа става възможна оценката на таксономичния статус на спорни и/или редки ендемични видове, както и сравняване на populациите на тривиални видове риби от различни региони.

Друго важно направление са приносите на кандидата във фаунистиката на рибите и ихтиогеографията. Проучено е разпространението на редки и ценни видове риби като обикновения и бурешовия щипок, европейската змиорка, понтийското речно попче; представени са съвременни данни за ихтиофауната на поречието на Места, влажните зони по течението на българския участък на река Дунав и особено в ез. Сребърна, и разпространението на сем. Gobiidae в нашата страна. Особено важни са изследванията върху ендемизма на рибите на Балканския полуостров, които позволяват по-коректното разделяне на ихтиофаунистични области с различни ендемични видове риби на Балканите.

Особено актуални са проучванията върху оценяването на риска от чуждоземните видове риби, с цел вземане на мерки за управление и контрол на техните популации и обилие. Приложен е предварителен скрининг-инструмент, като Fish Invasiveness Screening Kit (FISK), който надеждно дискриминира инвазивните от неинвазивните сред проучените 43 чуждоземни и интродуцирани сладководни риби в четири балкански страни.

Предложен е алгоритъм за оценка на екологичното състояние на всички пъстървови реки в рамките на двата екорегиона в България, съгласно РДВ. Въведени са 10 ихтиологични параметра, като общ брой и биомаса на ихтиофауната, броя възрастови групи на пъстървите и на главоча (за дунавските притоци), процент на броя на шарановите видове, дял на интродуцираните видове, здравословно състояние на рибите в ихтиоценозата и др. На тази основа е съставен и индекс за оценка на състоянието на водните тела в България, съгласно РДВ, основан на някои биологични показатели на рибните съобщества. Разработена е и разновидност на индекса специално за пъстървовите реки, доколкото в такива речни участъци отсъствието на видово обилие не се свързва единствено и само с лошо екологично състояние.

Представените материали и така очертаните приноси като цяло са напълно приемливи що се отнася до прилаганите съвременни изследователски методи, оригиналността на получените резултати и актуалността на тематиката на кандидата. Свидетелство за това са и цитиранията на авторските му трудове – намерени са 25 цитата в издания с IF, освен това още няколко в други издания, вкл. електронни страници; общ импакт фактор от цитирания: 51,739.

Като цяло печатната продукция на кандидата удовлетворява изискванията за заемане на академичната длъжност «доцент»: той е (съ)автор на 26 научни публикации, на 1 книга и няколко кратки статии в Атлас на рибната фауна на река Места. Общо 12 от статиите с авторство на кандидата са в международни реферирани издания (общ IF 13.032). Кандидатът е участвал с доклади на 16 научни форума; изготвял е рецензии за повече от 15 научни труда, представени за печат в наши и чуждестранни издания.

Научната компетентност на кандидата се потвърждава и от участието му като ключов експерт и/или експерт-консултант в над 20 проекта, по-значимите от които финансираны по ОПОС чрез МОСВ и/или ИАРА. Кандидатът е и член на няколко професионално специализирани НПО като Greek Geotechnical Chamber (Ichthyology branch), Българско ихтиологично дружество, Природозащитно дружество „Акад. Иван Буреш“ и др.

Кандидатът е бил и хоноруван преподавател по Зоология (на англ. език) в ЛТУ; съавтор е на раздел в методичното пособие/ръководство за биологичен анализ и екологична оценка на водите, предназначено за студенти и специалисти по прилагането на РДВ у нас, издадено от ПУ „П. Хилендарски“ през 2013.

В заключение считам, че кандидатът притежава ясно очертан профил на своята научно-изследователска работа на ихтиолог-еколог с изразен вкус към методичните новости, които усвоява и прилага успешно в своята работа, и напълно отговаря на критериите и изискванията на ИБЕИ-БАН за заемане на академичната длъжност «ДОЦЕНТ» в Секцията «Ихтиология и рибни ресурси» на ОВЕ.

Препоръчвам на Научното жури да подкрепи със «ЗА» тази успешна кандидатура и да предложи на Научния съвет на ИБЕИ-БАН да избере гл. ас. д-р Апостол Апостолов за ДОЦЕНТ по Хидробиология в Секция «Ихтиология и рибни ресурси» на ОВЕ.

София, 13 май 2014 г.

Изготвил становището:

Проф. д-р Йордан УЗУНОВ
Член на Научното жури